

Neuspešen boj za napredek v KS Rakova Jelša

Rakova Jelša je naselje, ki leži na robu barja ob levem bregu Ljubljane in ga sestavlja približno 450 stanovanjskih objektov brez ustrezne vodoodskrbe, z odprto kanalizacijo, s prašnimi in blatnimi ulicami, deli naselja pa so tudi brez elektrike. 4000 krajanov, ki so obsojeni na življenje v takih razmerah, nima niti ene javne telefonske govornice, trgovine, šole, vrtca in še bi lahko naštevati.

Predstavniki krajevne skupnosti se zavedamo, da glavni vzrok vseh teh težav tiči v nedokončanem zazidalnem načrtu za to območje. Vedeti namreč moramo, da brez potrjenega zazidalnega načrta ni mogoče uresničiti nobenih prostorskih posegov, četudi gre za tako pomembne eksistenčne potrebe, kot je gradnja kanalizacije, vodovoda, vrtca itd. Zato so akcije, ki so bile v preteklosti usmerjene v reševanje posameznih problemov, največkrat propadle. Svet krajevne skupnosti se zdaj z vsemi silami trudi pridobiti nujno potreben zazidalni načrt, bralce pa želimo kritično informirati o težavah na trnovi poti do zazidalnega načrta, ki smo jo prehodili in ki je, kot kaže, še ne bo tako kmalu konec.

Izdelava načrta se vleče že od leta 1979, torej celih osem let. Vzrok, zakaj še danes ni sprejet, je v projektu kanalizacije, ki je nujen sestavni del zazidalnega načrta. Delovna organizacija Vodovod – kanalizacija namreč trdovratno vztraja pri tehnični rešitvi tlačne kanalizacije, ki pa jo krajani Rakove jelše odločno zavračajo zaradi tehničnih in ekonomskih razlogov. Gre za projekt nepreizkušene sistema kanalizacije, za tehnično novotaro, ki je baje edina možna rešitev na barjanskih tleh. Vsak stanovanjski objekt bi moral imeti

Bo zazidalni načrt razgrnjen decembra?

Ob poročanju o pripravah odnosno dokončanju prostorskih dokumentov na 69. seji Izvršnega sveta, ki je bila 7. oktobra, je predstavnik izvajalca LIZ – TOZD Urbanizem – LUZ povedal, da je osnutek zazidalnega načrta za območje V S 2/11 Rakova jelša v fazi priprav za izdelavo in sicer z dvema variantama razrešitve problema kanalizacije. Po sklepu izvršnega sveta in zagotovitvi pripravljavca bo ta osnutek zazidalnega načrta razgrnjen predvidoma v mesecu decembru tega leta.

svojo črpalko za odpadne vode. Poleg nakupa in vzdrževanja črpalke ter plačevanja porabljene električne energije za njeno delovanje bi morali krajani skrbeti še za vodotesne greznice, ki bi bile sestavi del tega tehnološko naprednega sistema. Odveč je poudariti, da so bili krajani v neenakopravnem položaju glede na ostale uporabnike kanalizacije v Ljubljani. Utemeljene dvome v tehnično in ekonomsko smotrnost projekta so potrdili tudi nekateri strokovnjaki in negativni rezultati poskusa, ki ga je izvajala DO Vo-ka.

Ob podpori občinskega izvršnega sveta je KS povabila k sodelovanju priznanega slovenskega strokovnjaka, odgovornega projektanta v Inženirski biro Grimm iz ZRN ing. Franca Maleinerja, ki je pripravil idejni projekt klasične kanalizacije v pičlem mesecu dni. V letošnjem juniju ga je tudi strokovno predstavil tako krajanom Rakove jelše, ki so ga podprli kot tudi odgovornim institucijam na nivoju občine in mesta. Viški Izvršni svet je 17. junija, odločen, da enkrat dokončno reši problem Rakove jelše, sprejel sklep, da naj bo ta projekt kanalizacija podlaga za izdelavo zazidalnega načrta.

Po nešteti neuspešnih sestankih so si krajani oddahnili misleč, da je največja ovira premagana. Vendar so se ušli. Ker Ljubljanski urbanistični zavod do konca septembra še vedno ni pripravil osnutka zazidalnega načrta, je občinski izvršni

svet ponovno sklical sestanek (29. 9. 1987), da se ugotovi, kaj še ovira dokončanje načrta. Člani sveta krajevne skupnosti in občinskega Izvršnega sveta pa smo na sestanku presenečeno ugotovili, da DO Vo-ka še vedno izdeluje svoj, zdaj nekoliko modificiran projekt tlačne kanalizacije s pojasnilom, da formalno niso bili seznanjeni s sklepom Izvršnega sveta, Ljubljanski urbanistični zavod (LUZ) pa čaka na odločitev kateri projekt vključiti v zazidalni načrt. Torej, kot da nihče nič ne ve ali, kar je najbolj verjetno, nič ne ve. Predsednik IS je pojasnil, da je bil sklep namenjen Ljubljanskemu urbanističnemu zavodu kot izdelovalcu načrta, zato bi ga moral ta pri svojem rednem strokovnem sodelovanju v DO Vo-ka upoštevati in z njim seznaniti DO Vo-ka. Dodatna pojasnila obeh institucij niso zadovoljila članov sveta KS.

Ob takih zapletih se predstavnikom KS upravičeno poraja dvom v strokovnost nekaterih institucij in sum, da se reševanje problematike namerno zavlačuje.

S stališča KS je bil rezultat sestanka korak v slepo ulico: zdaj se bo izdeloval zazidalni načrt, z obema variantama s projektom tlačne kanalizacije in s klasičnim sistemom – seveda vse na račun izgube časa in večjih družbenih stroškov, nat pa se bo šele odločalo, kateri sistem je boljši. Svet KS javno sprašuje, zakaj je potrebno izgubljati čas, živce in denar za vključevanje obeh variant v zazidalni načrt, če je bil za njegovo podlago že sprejet koncept kanalizacije? Ali odgovorne institucije res mislijo, da se bo lažje odločiti med obema projektoma, ko bosta vključena v načrt? To je enako, kot da bi hoteli ugotoviti prednost okroglih koles pred štiričrnatimi, pa bi zato načrtovali in izdelali dva avtomobila, čeprav vemo za cenejšo in primernejšo načine preverjanja.

Za dodatno razburjenje na sestanku pa je poskrbel še Mestni vodovod. Letos spomladi je Hidrotehnik na predlog krajevne skupnosti očistil obcestne jake, ki služijo odtekanju padavinskih in fekalnih (!) vod, kajti bili so že tako zaraščeni in zasuti, da je voda zastajala in zlasti v poletni vročini neznosno zaudarjala. Po čiščenju so marsikje prišle na površje vodovodne cevi, ki prečkajo omenjene kanale in z vodo oskrbujejo posamezne ulice. Zato je na sestanku krajevna skupnost opozorila Mestni vodovod, da mora cevi poglobiti, ker utegnejo v zimskem času zmrzniti. Mestni vodovod pa je meni, naj problem reši tisti, ki je čistil jake in razkril cevi. Jasno je, da Hidrotehnik tega ne bo opravil, ker za to ni pooblaščen organizacija. Torej bomo morali počakati, da cevi res zmrznejo in popokajo, da nekaj sto ljudi ostane brez vode. Le tako bodo za Mestni vodovod podani dovolj tehtni razlogi, da se spravi k odpravljanju posledic. Seveda z višjimi stroški in na škodo prizadetih krajanov.

Očitno je, da organizacije kot so Zavod za izgradnjo Ljubljane z Ljubljanskim urbanističnim zavodom, Mestna kanalizacija, Mestni vodovod, Urbanistična inšpekcija in druge same zavlačujejo z radikalnim reševanjem problemov krajevne skupnosti Rakova jelša in samo omogočajo nadaljnjo nekontrolirano rast novih črnih gradenj, po katerih je to območje znano. Predstavniki krajevne skupnosti moramo stalno poslušati očitke o stihijski gradnji, ki da je vzrok nastalih težav, ko pa poskušamo problem rešiti pri izvoru, torej s pridobitvijo prostorsko ureditvenega akta preprečiti pa iz (ne)znanih vzrokov nočejo opraviti svojega dela.

Bralci se bodo verjetno strinjali z ugotovitvijo, da vam dejstva, nešteti brezplodni sestanki, ki – ne moremo se znebiti vtisa – služijo samo zavajanju ljudi, govorijo v prid primeri, da je Rakova jelša pravi poligon za preizkušanje živcev in potrpljenja krajanov. In to le kilometer in pol od stroge centra glavnega mesta najrazvitejše jugoslovanske republike! Koliko časa še?

Svet KS Rakova jelša

Razvozlavanje komunalnih problemov

Sredstva komunalne skupnosti ljubljanskih občin (iz prispevkov 0,65) območne vodne skupnosti Ljubljana-Sava, krajevni skupnosti in kreditna sredstva LB Stanovanjske komunalne banke v skupni višini 525,5 milijonov dolarjev – so v tem letu vir za razreševanje perečih problemov s področja oskrbe s pitno vodo v naši občini in za vodovod Rob-Turjak bo v tem letu izdelan lokalni načrt. Predvidena sredstva so preusmerjena v izgradnjo vodovoda Gornji Ig ter v izgradnjo sanacije vodovoda Radno v KS Brezovica. V teku so dela na vodovodu Repše Pleše v KS Škofljica.

Tako bodo še letos končana zemeljska dela, montaža pa bo izvršena drugo leto. Sredi poletja je bila izvršena celotna rekonstrukcija vodovoda Strojček-Hoja v KS Podpeč Preserje. Delo na vodohramu Radna potekajo skladno s termiškimi planom, kar pomeni, da bo program v celoti realiziran novembra letos. Kot smo že omenili so v celoti izvršena gradbena dela na vodovodu Gornji Ig, kar pomeni, da so realizirani tudi priključki na primarni vod do posameznih uporabnikov. V gradnji je še črpališče, za katerega pa izvajalec Hidroinženiring zagotavlja, da bo končan v novembru.

Prav iz istih virov kot smo jih že omenili pri oskrbi s pitno vodo, le da so sredstva precej višja – 4020 milijonov dinarjev – pa se financirajo tudi naloge s področja kanalizacije in sicer sanacija kanalizacije na Cesti VIII v KS Rožna dolina in urejanje v KS Kozarje.

Odbor za skupne komunalne storitve pri KSLO je sprejel vseh 16 zahtevkov KS iz programa urejanja cest z javno razsvetljavo in jih odobril v višini 870 milijonov dinarjev. Med že omenjenimi viri je na tem področju več sredstev iz 2 odstotnega prispevka za KSLO in več sredstev lastne udeležbe krajanov. O poteku del v Rožni dolini, smo več zapisali v prejšnji številki. Namenu je predan na novo asfaltiran Knezov stradan v KS Peruzzi, priča so dela v Krim na Cesti ob železniški postaji Rakovnik, zaključena so dela na ureditvi pločnika v Zbaniškovi ulici v KS Kolezija. Na cesti Vrh nad Želimljami v KS Pijava gorica je že opravljen več kot 60 odstotkov del, pričela pa so se tudi dela na ureditvi Tiranove in Ulice Briško-Beneškega odreda v KS Kozarje. Zaključena so dela na Grampovčanovi ulici v KS

Brdo in na Vrečarjevi ulici v KS Lavrica, v zaključni fazi pa so tudi dela na tomišelskem mostu. Obnovljena je cesta Golo-Zapotok z odcepom za Klado, ki jo bo v upravljanje prevzelo Komunalno podjetje Ljubljana. Še letos bo predan namenu tudi nov Kozarski most, asfaltirana pa je cesta od Turjaka do turjaškega gradu.

Kar 70 odstotkov del je že opravljen iz letošnjega programa Javne razsvetljave, ki je ovrednoten na 165 milijonov od katerega so KS prispeva 32 milijonov. »Osvetljeni« sta tako Rutarjeva in Azbetova ulica v Rožni dolini, v pripravi oziroma delu pa so še dela na razsvetljavi naselij Notranje Gorice, Ig, Sarsko, Kremenca, Draga in Kot kot tudi Brezje v KS Dobrova.

61 milijonov sredstev za štiri zahtevke področja urejanja pokopališč prispeva letos KSLO, 23 milijonov lastne udeležbe pa krajani.

Javna razgrnitev načrta za rekonstrukcijo tirnih naprav na Rakovniku

Sam naslov tega načrta se praviloma glasi: Lokacijski načrt za območje urejanja VT 1/1 Rekonstrukcija tirnih naprav železniške postaje Rakovnik in matični industrijski tir od postaje Rakovnik do ureditvenega območja VP 1/2. O tem dokumentu je razpravljala tudi občinski izvršni svet in ga sklenil posredovati v javno razgrnitev. Le-ta bo predvidoma od zadnjih dni oktobra v obdobju 30 dni v avli skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik ter v KS Peruzzi, Galjevica, Krim in Rudnik. V času razgrnitve bo potekala tudi javna obravnavna v omenjenih krajevnih skupnostih.

Pričujoča dokumentacija je prva faza izdelave dokumentov za izgradnjo matičnega industrijskega tira od postaje Rakovnik do uporabnika – v tem primeru do industrijske cone in za potrebno preureditev tirnih naprav postaje Rakovnik z vsemi spremljajočimi rešitvami (peron, dostopi, podhodi za pešce, preusmeritev premika, informativni prikaz izgradnje dodatnega drugega tira proge Ljubljana-Karlovac...)

Tako kot v mnogih drugih krajih si tudi v Brezju prizadevajo ohraniti plodno zemljo

PREDSTAVLJAMO VAM NAŠ KRAJ:

PREDSTAVLJAMO VAM NAŠ KRAJ: BREZJE

Brez sloge ni rezultatov

Zasidrane med visokim Ključem in verigo valovitih kuceljev pod potokom Horjulko, Brezje pri Dobrovi nedvomno sodijo med najbolj slikovite vasi Horjulске doline. Prav nič čudnega torej, da bi prenekdo iz horjulске »fare« kar raje videl kraj v svojem nedrju, saj meja med krajevnima skupnostima (z Dobrovo) poteka prav tu blizu.

Brezje pa ne privablja le s svojo dopadljivo zunanostjo. Svojevrsna posebnost so tudi po krajevni govorici. Domačini namreč že ves čas vlečejo nekoliko drugače kot v sosednji Podolnici ali na Dobrovi, in nepoučeni bi utegnili v njihovem značilnem »kva« izluščiti kar gorenjske narčne primese. V urbanem, še posebej pa ožjem komunalnem oziru, pa se kraj skorajda v ničemer

ne razlikuje od sosednjih, pa tudi od bolj oddaljenih krajev.

O tekoči problematiki kraja smo se pogovarjali z Romanom Škofom, predsednikom vaške skupnosti, ki kot kmet še najbolje razume tukajšnji delovni utrip.

»Trenutno se vsekakor še najintenzivnejše ubadamo z vodovodom,« je dejal Roman Škof. »Stare železne cevi so namreč že močno dotrajane in še letos jih mislimo zamenjati z novimi – alkatenkami. Skupno bomo tako zamenjali okrog 600 m glavnega voda. Večina tega je seveda v osrednjem, strnjem delu naselja, medtem ko imamo bolj oddaljeni krajani vsak svoj vodovod ali pa po dva ali trije skupaj. Dela pri obnovi napeljav se

ZAKAJ TAKO?

Curki iz vodovodne cevi!

Če k zapisovanju dodamo še informacijo, da glavna vodovodna cev, ki oskrbuje celotno naselje, že celo leto pušča na mnogih mestih in je Mestni vodovod kljub stalnim opozorilom še vedno ni zadovoljivo popravil, potem je podoba odnosov Mestnega vodovoda do problematike na Rakovi jelši popolna. Ne bo odveč tudi podatek, da je bila cev položena leta 1936 in predvidena za normalno oskrbo 40-ih hiš, zdaj pa jih je več kot 450.

Pitna voda odteka v kanal

22. septembra sem opazil, da pri hiši Tomažičeva 1, iz cestnega asfalta ob robniku vre pitna voda in odteka v bližnji kanal. Mislim sem si, da so stanovalci to okvaro opazili in o tem obvestili dežurno službo Mestnega vodovoda.

Ko sem šel v petek, 25. septembra 1987, spet mimo te hiše, je voda še vedno tekla. Okoli 13. ure sem telefoniral dežurni službi mestnega vodovoda. Ker mi dežurni ni odgovoril nič točnega, sem telefoniral tudi na milico in jih prosil, da naj ga še oni vprašajo, če je prijavo razumel, da bo njihova beseda več zalegla kot moja. Bil sem skoraj prepričan, da iz vsega tega ne bo nič, ker je bil ta dan petek in s tem tudi konec tedna.

In res ni bilo nič. V torek, 29. septembra sem ponovno telefoniral, ampak samo na milico. Čeprav sem povedal, kdo sem, kje stanujem in zakaj kličem, dežurni miličnik ni bil nič kaj prijazen in tudi odgovoril ni nič kaj konkretnega.

Ker danes, 6. oktobra (torej že 14 dni) voda še vedno teče, si upravičeno mislim dvojje. Ali tudi milica ni posredovala ali pa na Mestnem vodovodu ni nihče za nič odgovoren. Pa bi spričlo gospodarske situacije, kakršna je, morali biti. Toda kdo jih bo v to prisilil, saj bo vso ogromno škodo plačala naša družba.

Zato se obračam še na vaše uredništvo, če bo imelo kaj več vpliva kot milica in jaz na brezbriznost dežurnega na Mestnem vodovodu.

ZVONE GRČAR

pobude, predlogi, razmišljanja Sveta za turizem

Radi imamo urejeno okolje!

Lahko zapišemo, da pri akciji »videza in urejenosti bivalnega okolja« beseda ocenjevanje ne drži več. V preteklih dveh letih smo se privadili, da so naši občinski v krajevnih skupnostih postali tudi prilika za klepet o tem in onem. Tudi zavest občanov, da bi bil njihov kraj lepši in bolj urejen postaja med nami vse bolj prisotna. Morda smo malce preponosni, toda celotna ugotovitev komisije, ki bo o delu še poročala je, da so krajevene skupnosti iz leta v leto lepše urejene. Resda so nam zatajile nekatere službe, pa vendarle smo prepričani, da se bo vse uredilo.

Turjak je bil v preteklem letu gostitelj II. turistične prireditve. Takrat se je TD komaj postavilo na noge. In tokrat po letu dni je presenečenje še večje. Urejena je okolica gradu, pred vhodom so postavljeni cvetlični lončki, odstranjen je velik kup peska in s pridom posut po vaških poteh. Tudi okolica trgovine je bistveno spremenjena. Največji doprinos kraja pa je asfaltirana cesta, ki vodi skozi vas do gradu.

Očitno je, da se kraj zaveda množice obiskovalcev, ki jim že dolgo več ne moti vsakdanjika. Zahvaljujoč aktivnostim sveta KS, komaj leto dni starega Turističnega društva in vseh družbenopolitičnih organizacij, so Turjčani na biser svojega kraja tako še bolj ponosni.

Turistično društvo **Raščica** je v letošnji prijavi na razpis zapisalo, da lahko ocenimo celotno KS in tako je tudi prav. Zaselek vas Raščica, ki se spušča proti Trubarjevinu je lično urejen. Rože so polne cvetja, obkrožajo jih lični vrtovi. Množica turistov, ki dnevno prihaja na ogled Trubarjevine bi po vseh nenapisanih pravilih morala puščati za seboj gore smeti in odpadkov. Nasprotno pa je spomenik vsem nam v izreden ponos in kar je najvažnejše, celotni objekt vedno bolj služi svojem namenu in resnično ni bil postavljen le za »enkratno uporabo«.

Celotna krajevna skupnost **Velike Lašče** je urejena lepo. Namenoma nismo iskali vseh črnih odlagalšč in smeti, saj je te naši občini predstavljajo v zadnjem času prevelik problem. Ogedali smo si okolico Levstikovega doma, trgovine in šole. Vse je urejeno dovolj lično, da si kraj zasluži vso pohvalo.

Polhov Gradec je v lanskem letu »pljunil v roke« in ponovno oživil delo turističnega društva. Resda ne moremo čez noč pričakovati korenitih sprememb, zato pa je velik napredek že prijava na akcijo »videza in urejenosti bivalnega okolja«.

Zavest Polhograjcev za urejeno okolje je dovolj prisotna in jih zato najbrže ne bo potrebno opominjati, naj postorijo to in ono. Na dan ocenjevanja smo zmotili delovno vzdušje v okolici gradu, urejali so namreč park. Tudi okolica Pograjskega doma je veliko bolj lično urejena.

Ob tokratnem ocenjevanju se nismo povzpeli na Črni vrh saj ga dobro poznamo in ne dvomimo o urejenosti kmetij, katere so poznane tudi v oddaljenih krajih.

Že ob lanskeletni akciji smo se razpisali o gori papirčkov, ki po končanem pouku krasijo okolice trgovin kjerkoli, tudi izven meja naše občine. Ta prizor smo videli v Polhovem Gradcu. Kaj storiti? Vzajati tudi naše najmlajše, pa ne celotno vzgojo prepustiti le šoli, tudi beseda doma bi zalegla.

Turistično društvo **Dobrova** je še mlado, saj so se komajda ustanovili. Prijavnico smo to leto prejeli prvič. In vsakega novince smo še kako veselili. Dobrova je sicer lično urejena. Tu pa tam je opaziti zanemarjenost vrtov, pa smo prepričani, da se bo tudi to uredilo. Problem je tudi cesta v Stransko vas. Oblaki prahu, ti dobesečno zamegljijo lično urejeno vasico ob Gradaščici.

Ko pa smo se povzpeli proti osnovni šoli smo vedeli, da nas čaka šola, ki ni bila zaradi svoje skrbne urejenosti nikoli v zadregi, da pa nas bo pričakal tolikšen mozaik cvetja in drevja, tega nismo pričakovali. Vodstvu šole torej vsa pohvala.

O nadaljnjem poteku akcije bomo še poročali. Pripomnim naj, da nas je kar nekaj, ki se po naši občini sprehajamo z »odprtimi očmi«, morda, se za vsem skupaj skriva že malce tiste korisne nevoščljivosti, ki se spogleduje na sosedov vrt in gleda kaj ima on lepšega kot jaz. Tako smo ob slučajnem sprehodu ugotovili, kako zelo so urejene Vnanje Gorice, pa Želimlje in Galjevica. Škoda, da se niso prijavili, tako bi marljive kraje lahko še bolj pohvalili.

MOJCA ČERNE

Mehanizacija je v veliko oporo kmetom

bomo lotili kar sami, edino za odkop bomo najeli stroje.

Seveda to ne bo prva delovna akcija, ki se je bodo lotili Brezjani. Pred dvema letoma so se na podoben način že dokopali do telefona. Kar 7,5 km so vlekli kabel po tleh od Dobrove do Brezja, sami pa so tudi izkopali jarek in ga zasuli. Tudi po 50 ali več krajanov je tedaj zavihalo rokave na dan, je tiste dni hvalil marljive sovaščane Marko Zdešar, predsednik skupščine KS Dobrova. Zdaj v kraju čakajo le še na javno govorilnico, ki bo prišla prav predvsem tistim, ki so pomagali pri delu, ki pa spričo prenatrpanosti centrale na Dobrovi še niso prišli do lastnih priključkov.

Horjulka ne bo več poplavljalna

Precej potrpežljivosti so morali Brezjani imeti tudi pri potoku Horjulki (Šujici). Ta je tudi po nekajkrat na leto prestopila bregove in ogrožala ne le velike travnate površine, ampak tudi osrednjo prometno žilo proti Dobrovi.

»Zdaj smo končno na dobri poti, da se rešimo tudi tega problema,« optimistično razmišlja o zadevi Roman Škof. »Območna vodna skupnost Sava-Ljubljana je namreč letos začela z delno regulacijo Horjulke na odseku Malnar-Skodlar, ki je najbolj ogrožal, opravila pa bo, kot je predvideno, še nadaljnjo regulacijo od Skodlarja do Dobrove. Graditelji so poglobili strugo in jo zavarovali s

kamni, obnovili pa so tudi 4 mostove, za katere smo les prispevali kar kmetje-uporabniki sami. V Brezju so bili vrh tega očisti in utrjeni s kamni še nekateri stranski pritoki, in ko bo nared glavna struga (do Dobrove), bomo, upam, imeli dokončno mir pred poplavlami.

Zemlja v Brezju vsekakor velja za dobrino, ki jo kaže kar najbolj čuvati. Tembolj, ker premoremo v navi še kakih deset pristnih kmetov, medtem ko se nekateri s kmetijstvom ukvarjajo ob rednih službah (večino slednjih hodi delati v Ljubljano). Prav zato je zdaj že v delu projekt za melioracijo zemljišča pod vasjo do Horjulke.

Sicer pa so, kot pravi predsednik vaše skupnosti, zdaj že prav vsi kmetje mehanizirani, premorejo pa tudi vse več sodobnih hlevov. »Zgleden primer v tej smeri sta vsekakor kmeta Ivan Končan in Janez Koprivec, ki sta se še najbolj znašla in na skupni lastniški meji zgradila kar skupni hlev...«

Takšnih primerov sosedске sloge bi tu nemara našli še več. Če že ne pri gradnjah, pa vsaj pri vsakdanjem kmečkem delu. Vsekakor pa te volje hudo primankuje odgovornim za cesto, ki povezuje kraj z Dobrovo oziroma Horjulom, saj že leta in leta obljublja, da bodo zakrpali načeti asfalt, storili pa do zdaj še niso ničesar. Očitno so nekaterim obljube še vedno ljubeše od realizacije.

BRANKO VRHOVEC

IZ KS MILAN ČESNIK

Kmalu novi kilometri asfalta

Med paletu težav, s katerimi se spopada KS Milan Česnik, imajo neurejene ceste že nekaj časa posebno mesto. Zdaj pa kaže, da se bo počasi komunalno kolesje začelo tu hitreje premikati. V gradnji je že Idrijska cesta, za katero so nedavno končali izkop, in računajo, da bo še pred koncem leta nared. Gradnja bo po zdajšnjih računih stala 29.925.581 din, od česar je 500 starih milijonov prispeval tudi Zdravstveni dom, krajani pa po 15 starih milijonov na hišo. Cesta bo poleg novega asfalta v dolžini 103 m in v širini 6 m, premogla tudi po 2 m zelenice in pločnika na obeh straneh, opremili pa jo bodo tudi z ustrezno javno razsvetljavo. Ta je že v gradnji. »požrla« pa bo, kot pravijo, dodatnih 2.878.400 din.

Podobno naj bi uredili tudi Haydrihovo cesto, s tem, da bodo na tej polagali asfalt v dveh delih: od Kolezije do Jamove (v dolžini 270 m in z obojestransko zelenico ter pločnikom) in od Jamove do Tržaške (v dolžini 152 m, a z le enostranskim pločnikom ter zelenico, ker nima izvoza na Tržaško, ampak samo na Jamovo). Ob robu par-

ka Arturo Toscanini je ob tam predvidenih tudi 14 novih parkirišč in nadaljnjih 22 ob kopališču Kolezija, drugi del ceste pa naj bi jih dobil še več – kar 54 in sicer pa vse dolžini (na desni strani) od Jamove do Tržaške.

Vsa potrebna dokumentacija za obnovo ceste je že pripravljena, le prispevka delovnih organizacij še ni od nikoder. Upajo pa, da se bo tudi tu premaknilo. Tu je investicijska vrednost 174.106.759 din, od česar bodo krajani zopet dolžni primakniti po 15 milijonov starih din. Javna razsvetljava pa bo na tej cesti stala 13.616.200 din. In kakor hitro bo ves potreben denar zbran, pravijo, bo začelo Komunalno podjetje Ljubljana, TOZD Komunalne gradnje, z delom.

Projektna dokumentacija je prav tako narejena še za nekatere druge ceste, kot na primer Teslovo, Oslavijsko in Langusovo (slednja je delno pokrita z asfaltom, a nima zelenice), vendar spričo hude gmotne stiske za zdaj še prav nič ne kaže, da bi začeli z gradnjo.

B. VRHOVEC

SEDANJOST IN PRIHODNOST MESTNIH KMETIJ II. del

Kmetija Jerina v Trnovem

Ena izmed večjih kmetij v viški občini, skokraj v centru mesta, je na Karunovi ulici v Trnovem. Kmetija je stara čisti 350 let, na njej gospodarita Ana in Ivan Jerina, gospodar pa je povedal za začetek takole:

»Kmetija je šla iz roda v rod, na njej je vseskozi delovala ista družina. Mi smo še zadnji kmetje te družine, saj iz leta v leto izgubljamo kos za kosom zemlje, zdaj smo prišli do konca. Letos bomo izgubili zadnje, od česar smo še živeli. Prej smo se ukvarjali izključno s kmetijstvom in živinorejo, zdaj pa smo se presušerili v pridelovanje zelenjave.«

Gospodinja Ana pa je dodala: »Poglejte, mi si dopustov ne moremo privoščiti, saj je poletje sezona za naše pridelke, tako da z možem še nisva bila skupaj še nikdar na dopustu, odkar sva poročena, to je 41 let. Jaz grem, če le morem kdaj v zdravilišče, drugače pa ni časa. Otroci so vsi doštudirali, še sreča, saj ni možnosti, da bi posestvo še obstalo kot kmetija.«

Kako pa je z okoljem in sosedji?

IVAN: »Mi se s sosedmi odlično razumemo. K nam pridejo na izlet šolarji na ogled živali, objektov, strojev. Iz blokov pripeljejo k nam matere svoje otroke z istim ciljem, pridejo po mleko, nad katerim so navdušeni, saj je sveže in polnomastno. Skratka, smo v najboljših odnosih. Otroci prinašajo ostanke kruha, predvsem konju, da se mu dobrikajo in lahko približajo. Jaz jim razkažem in razložim, kaj je

traktor, kaj je kosa, kako se kleplje, kako deluje molzni stroj. Zanje je to nekaj novega, neko čudo, saj jim tega ne more dati in pokazati nobena šola, kar vidijo v naravi in na kmetiji!«

Večina ljubljanskih otrok živi in odrasča v blokih, tako rekoč v betonski džungli. Kako je bilo pri vas?

ANA: »Naši otroci so odrasčali čisto v drugačnem okolju, bili so v glavnem v naravi. Jemali smo jih s seboj na njive in polja, tam so se igrali, ko pa so bili malo večji, pa so nam že pomagali. Zdaj pa prihajajo šolarji, med katerimi so že tudi naši vnuki, in se čudijo nad vsem. Tukaj je še mucek, pa kuža, pa ježek, tekajo po vrtu in lovijo metulje. Sprašujejo, kaj vse zraste na vrtu, kako se kaj poseje ali sadi, skratka, vse jih zanima in neverjetno navdušenje znajo pokazati.«

Pravijo, da imajo stari takšne otroke, kakršne si zaslužijo, kaj pa menite vi?

ANA: »Ja, težko bi o tem govorila, saj svojih otrok ne moreš pretirano hvaliti. Moram pa povedati, da so pridno študirali in nama veliko pomagali pri delu.«

Ali bi šla še enkrat po prehojeni poti? Če lahko tako rečemo, mestne kmetije?

ANA: »Ne, ne, nikoli več. Niso več pogoji za to. Trdim pa, da kmet mora biti na kmetih, na deželi, ne pa v mestu. Tam je vse drugače, drugačni so pogoji.«

BOJAN PRESTOR

Spet o črnem parkiranju pred Zdravstvenim domom

Nekateri bralci se še spomnijo, da smo o težavah v zvezi s parkiranjem pred Zdravstvenim domom Vič prelihi že kar nekaj črnila tudi v našem glasilu.

Žal se od zadnjega pisanja ni premaknilo nič. Stanje »črnege« in močno ovirajočega parkiranja se še vedno nadaljuje in ogroženost udeležencev v prometu je praktično vedno večja. Težav pa so se naveličali že prav vsi, od stanovalcev bližnjih stolpcev, ki imajo vsestranski oviran dostop do hiš, da o smrdu izpušnih plinov ne govorimo, do pacientov in uporabnikov storitev v ZD Vič (predvsem pešcev) do dela zdravstvenega osebja (žal tudi nekateri zaposleni kar vztrajno kršijo predpise o parkiranju) in še bi lahko naštevali. Zadeve so se sedaj ponovno odločilno lotili v sami KS Milan Česnik. Njihova prva poteza – postavitev kovinskih količkov na pločniku, ki naj bi v celoti odpravilo parkiranje, je žal dosegla drug namen. Viš, ki so na črno parkirali na pločniku od sedaj parkirajo na cesti. Nevarnost in ogroženost pa sta še

večji. Kaj sedaj? Na enem izmed razgovorov je pristojna komisija za parkiranje ob sodelovanju s predstavniki okoliških delovnih organizacij (predvsem Ilirije-Vedrog in Tiskarne Ljubljana) katerih delavci vztrajno parirajo svoja vozila tudi tu, sklenila poiskati trajnejše rešitve. Čeprav bi verjetno bilo najzanesljivejše to, da bi dežurni miličniki (občasno tudi s pajkom) redno nadzorovali situacijo in »preganjali« krivce, kar se je ob nedavni dvodnevni akciji izkazalo učinkovito, pa žal to ne gre, saj verjetno intervencije miličnikov bolj upravičeno potrebujemo drugje. Rešitev se ponuja v naslednjem: ureditev parkirišča za zdravstvenim domom in razširitev parkirišča ob Oslavijski cesti, iskanje parkirišča za zaposlene v Iliriji Vedrog in Tiskarni Ljubljana (varijanta na nekdanji zelenici med Tržaško in Jadransko z vstopom iz Vidamajerjeve), postavitev novih večjih in bolj vidnih opozorilnih tabel ob prepovedi parkiranja ter občasne intervencije pristojnih služb med katere sodi tudi nepriljubljeni pajek.